

Metody léčby medem

Již ve starověku skoro všechny národy užívaly včelí med při léčbě. Také naše zkušenosti, jež jsme při užívání medu a medových přípravků získali, dosvědčují, že med je velmi cenný lék.

Vnitřní užití

Vnitřní užití je klasický způsob, jak lze do organismu dostat lék. Med je antibakteriální a protizánětlivý prostředek, musí se užívat v malých dávkách (konzumuje se 1 polévková lžice) a co možná nejdéle se musí držet v ústech. Při tomto způsobu se antibakteriální látky vstřebávají přes sliznici úst a krku a působí léčivě.

Zjistilo se, že po takovémto zadržování medu v ústech se významně zmenšuje množství patogenní flóry v ústech, krku a nose, zatímco rychle spolknutý med takový účinek nemá. Pro tento způsob užití se nejvíce hodí zkrystalizovaný med.

Med se při léčení onemocnění gastrointestinálního traktu (enteritida, kolitida) doporučuje užívat vnitřně v podobě hustého roztoku rozředěného vodou pokojové teploty.

Med jako prostředek na odkašlávání je třeba užívat s mlékem nebo čajem.

Někdy se tvrdí, že užívání medu škodí sliznici žaludku, protože obsahuje kyselinu mravenčí, ale tato obava je bezpodstatná. Poslední výzkumy ukázaly, že kyselina mravenčí je obsažena pouze v medu, který se začal kazit.

Léčebná denní dávka medu závisí na druhu onemocnění. Obvyklá denní dávka medu je 100 g u dospělých a 30–50 g u dětí; tato dávka se dělí na několik

porcí. Dávka větší než 200 g nepřináší žádný užitek a při dlouhodobém užívání škodí. Při dávkování medu se nevyžaduje taková přesnost jako u léků, ale jestliže se nestanoví správné množství medu, může být výsledek léčby pochybný.

Vnější (lokální) užití

Lokální aplikace

Lokální aplikace se provádějí čistým medem, nejlépe zcukernatělým, k němuž lze přidat látku, která snižuje dráždivé působení na sliznici.

Nemocný si lehne na záda. Do každé nosní dírky se zavede kousek medu (přibližně o velikosti fazolky). Teplem těla med taje a stéká po sliznici k hltanu a hrtanu, kde se vstřebává. Procedura není pro nemocného příjemná. Každý den se provádějí 1–2 procedury a po nich se nemocnému doporučuje nevycházet 2 následující hodiny ven.

Hnisavé a infikované rány se mažou medem a potom se na ně přikládá sterilní obvaz.

Lokální poševní aplikace

Tyto aplikace se provádějí pomocí květového zcukernatělého medu. Po prohlídce pochvy v zrcadle a očištění od sekretu gázou se do přední části pochvy zavede 15–30 g medu, jenž se nachází na sterilní gáze.

Jeden konec gázy zůstane venku, aby si nemocná mohla za 3–5 hodin sama tampon vyjmout.

Každý den se provádí jedna procedura. Léčebnou kúru tvoří 10 až 20 aplikací.

Výplachy pochvy

Při trichomoníaze a vaginálním výtoku se provádějí výplachy pochvy hustým roztokem medu; probíhají stejně jako obvyklé výplachy pochvy.

Lokální koupele

Pro lokální koupel se každý den připravuje 30% roztok medu v destilované vodě. Roztok se nalije do vhodné nádoby a jeho teplota nemá převyšovat 32 °C. Každý den se provádí jedna procedura (trvá 20–30 minut).

Obklady a kloktadla

Při zranění nebo zánětu kůže se používají obklady s roztokem medu, aplikují se stejně jako obvyklé obklady. Roztok medu lze využít k výplachu úst a kloktání při zánětu krku a dásní.

Masti a kapky

Při onemocnění očí se užívá medová mast nebo kapky. Při konjunktivitidě a keratitidě se používá 20–30% roztok medu v destilované vodě.

Užívání medu k inhalacím

Med se používá při léčivých inhalacích, je však nutná dlouhodobá léčba. Tento způsob užití medu lze provádět i doma – jestliže nemáte speciální inhalátor, lze využít obyčejný čajník.

Do čajníku se nalije 50 ml vody. Když voda začne vařit, poklička čajníku se sundá a přidají se 1–2 čajo-

vé lžičky medu. Potom se vdechují páry nad trychtýřem, který je nasazen na hrdlo čajníku.

Med se do čajníku přidává, až když voda začne vařit, aby nedošlo ke ztrátě jeho těkavých antimikrobiálních látek. Voda musí vařit mírně a pro regulaci teploty vody je třeba čas od času čajník vypnout. Během inhalace musí člověk pravidelně dýchat. Procedura trvá 15–20 minut a provádí se před usnutím nebo přes den (jen pokud nemocný nemusí hned odejít ven).

Výběr medu k léčbě

Důležitou podmínkou dobrého výsledku léčby medem je kvalitní květový med.

Jak již bylo objasněno, antimikrobiální vlastnosti medu závisejí na rostlině, z níž byl sebrán nektar. Například při onemocněních vyvolaných streptokoky, stafylokoky a dalšími bakteriemi je nejvhodnější tymiánový a lipový med. Při gynekologických onemocněních (zvláště při trichomoniáze) se za nejvhodnější považuje med tymiánový, lipový a med z lesních květů.

Z různých druhů medu se každému nemocnému vybírá ten, který je podle bakteriologického rozboru nejvhodnější.

Při výběru mají velký význam podmínky, v nichž se med skladoval, protože právě na tom závisí uchování výživných a léčivých kvalit.

Za vysoce kvalitní se považuje med, který se v dobře uzavřené skleněné nádobě nebo v dřevěném sudu skladuje při teplotě 5–10 °C v temné suché místnosti.

Užívání medu

Díky svým výživným a dietetickým kvalitám a antimikrobiálním a antialergickým účinkům se med užívá k léčbě – důležité je, jakým způsobem se užívá.

Vnitřní užívání medu v normálních dávkách je vhodné pro zdravé i nemocné, pokud nemusí omezit množství sacharidů. Med se užívá jako preventivní prostředek ke zvýšení imunobiologické reakce organismu, při častých nachlazeních, anémii, neurózách a onemocnění jater, kůže a ledvin.

Jako prevence se med užívá po dobu 1–2 měsíců, a to v dávce 100–150 g denně rozdělených do 6 porcí.

Vnitřní užívání medu je vhodné při onemocnění dýchací soustavy – při rýmě, faryngitidě, sinusitidě, laryngitidě, tracheitidě, plicním abscesu, bronchitidě a průduškovém astmatu.

Kontraindikace

Med nesmí vnitřně používat nemocní, již musí omezit sacharidy, a také lidé, kteří med nesnášejí dobře.

Inhalování medu se nedoporučuje při rozedmě plic, během astmatického záchvatu, při srdeční nedostatečnosti, plicním srdci, myokarditidě, poškození srdečních chlopní, zvýšené teplotě, srdečním astmatu a častém krvácení v dýchacích cestách.

Nesnášenlivost medu

Nesnášenlivost medu se odráží v kožních, dýchacích a gastrointestinálních reakcích organismu. Závisí na citlivosti na med.

V literatuře je popsáno mnoho případů nesnášenlivosti medu, jež se projevuje zvýšenou teplotou, nevolností, závratí, kopřivkou, dermatitidou a zvracením. Při inhalacích medu se alergická reakce projevuje těžkým astmatickým záchvatem a dušností. Alergie na med se může stanovit podrobně sestavenou anamnézou nebo kožními alergickými testy.